

A Metszőkör gazdálkodása

Belső tartalékok.

A rajzórakon közös felszerelést használunk. Mindenki bead 50 forintot (2020-ban 1000-et), ebből közösen vesszük meg az anyagokat, eszközöket, amiket nem kell otthonról hordani, mindig az óra elején kapják meg a szertárból. Így minden osztály ugyanazokat a rajztáblákat, vízfestékeket, ecseteket, ollókat, ragasztókat használja, tehát elég mindenből negyvenkettőt - meg néhány tartalékot - venni. Így voltaképp tízszeres árú eszköz jut egy gyerekre. Ráadásul, mivel szakember vásárolja meg, mindenből a legjobb minőségű. Nincs stressz, hozok-e mindent, nem dagad a táska, stb.

Külső támogatók

Év elején minden gyerek megkapja a szertárnak gyűjthető anyagok, elvégezhető munkák listáját.¹ A naplókban ekkor még ott a szülők munkahelye, foglalkozása. Egy füzetben listát írok azokról a szülőkről, akik valamiben segíthetnének. Szakmunkások, vezetők, gépírók, könyvelők, stb. Őket célzottan is megkeresem. Üzemekben keletkezett hulladékot (nyomdából papírt, nyomdafestéket, építkezésekről üveg, PVC maradékot, stb.²) adnak, illetve elkészítenek bizonyos eszközöket. Főleg a Mezőgép TMK műhelyében készülnek mindenféle eszközök.

Más anyagokat távolabbi üzemektől tudunk szerezni - ingyen, vagy jelképes áron. Cserébe linómetszeteket, olajfestményeket adunk az irodák, üzemi óvodák falaira.

A Pannonplasttól linóleumot kapunk. A kiürült filctollakat szétszedjük, megszívátjuk az ICO-tól, illetve a PEVDI-től kapott festékekkel, a vízfesték gombokat pedig forint/darab áron kapjuk csomagban Halmajról. Az eszközkészítésben is számíthatunk „távoli” támogatókra. Kis linónyomónk már van, később édesapám barátaival legyárt egy nagyobb csillagprést, papírvágót. A Béta-Roll nagy festékező hengereket készít számunkra.³ Az anyagszállítás eleinte szigorúan buszozva-vonatozva - hetven kilós PVC tekercs a Pannonplasttól, hatvan kilós könyvcsomag szétesésre hajló papírdobozban a GYIK műhelyből a két csúcs attrakció - később már autóval.

Bontásból szerzünk ablaküveget, fém pántolószalagokat a fa nagykereskedelem hulladék konténeréből, keretléceket a nyílásszáró gyárból. Meg más léceket mindenféle helyekről. Ezekből százszámra tudjuk üvegezni, keretezni a munkákat.

Játszóházakat vállalunk, a gyerekek a csoportvezetők. Vagy pénzt kapunk érte, vagy elhozhatjuk a foglalkozás megmaradt eszközeit, anyagait.

Nyáron „olvasótábort” (inkább csak egy zenei, irodalmi élményekkel is gazdagított képzőművészeti szaktábor) szervezek a Művelődési Központbeli szakkörömnek, a maradék anyagokat, rajztáblákat, ecseteket megint csak elhozzuk az iskolába.

¹ Lásd hátrébb: Saját műhely. (Pontosabb lenne a rajzterem, élettér, porond, harcmező, stb. kifejezések használata, de túl nagy munkát jelentene az „eseti kontextuális súlyozás”, maradok hát a szakterminológiánál.

² Részletes listát lásd hátrébb.

³ A "szponzok" száma az évek során ötven fölé kúszik.

Termelés

Technika órákon (Esetleg évi egy-két rajzórát is erre áldozunk) gyártják a linóvésőket, gyúrnak be a Zagyvából szedett agyagot, tisztítják a hárs ágakat rajzszénégetéshez, készítik a tárló dobozokat, keretezik a diákat, stb.

A linóvésőket később már, eladásra is gyártjuk, árusításokat rendezünk metszeteinkből, alkalmi képeslapok, oklevelek, sporttrikók nyomását vállaljuk. (Utóbbit már szitával is nyomjuk.) Ezek persze időszakos tevékenységek, amikor épp van munka, elkérek egy-egy osztályt a technika óráról, vagy kihozom a legnagyobb rendbontókat

Apróbb trükköket persze alkalmazunk, ha pályázati pénzeket kell elköltenem, esetleg másról kérek számlát, mint amit vettem. Az utcai bevételeket fekete kasszába könyveljük, ebből számlaképtelen helyeken vásárlunk. Más vállalkozásaink törvényesek ugyan, de csak végszükségben folyamodunk hozzájuk. Van mondjuk egy tanszergyártó vállalat, akinek érdekében áll támogatni programunkat. Leküld tehát egy szolnoki középiskolának egy szakképzési támogatási összeget, egy szóbeli üzenetben jelzi, hogy ennek felét nekünk szánta. Ezért mi eszközöket vásárlunk, amit a szakközép vesz leltárba, de mi használjuk. (Számítógéprendszerünket fejlesztgetjük belőle.)

Részletesebben

Belső tartalékok.

Nézzük, hogy működött a Metszőkör előtt a rendszer. A tanár az első órán kiadta a kötelezően beszerzendő eszközök listáját. Ceruza, rajzlap, gombfestékkészlet, vízfestő ecset három méretben, színes ceruza, zsírkréta, filctoll, rajzlapgyűjtő mappa, Tér-Forma-Szín tankönyv. Az eredményesebb munka érdekében ajánlja még a tempera, laposecset beszerzését. Kis rajztablát már alsóban is kellett hordani, ezt adottnak veszik. Technokol ragasztó, olló pedig a technika tanár kötelező listáján szerepel, de rajzórán is fogják használni. A kötelező eszközök ára kb. 100 Ft, az ajánlottaké további ötven Ft.

A gyerekek 80%-a beszerzi a kötelező eszközöket, 20%-a az ajánlottakat is. Év közben elvész, tönkre megy az eszközök mintegy 20%-a, és kb. ennyi a feledékenységéből otthon hagyott eszközök száma is. (Ilyenkor jön a kérincselés-kölcsönadás játszomája. A hetedikesek rájárnak az ötödikésekre, amikor visszaviszik épp nincs bent, akitől kérték, otthagyják, valaki lenyúlja....) Lehet, hogy van ennél rosszabbul működő rendszer is, én inkább azon kezdek töprengni, hogyan lehetne jobbat találni. Néhány perces tünődés után megvan a megoldás.

Tanév végén kihirdetjük, hogy a következő tanévre nem kell rajzfelszerelést venniük mintegy 220 forintért, helyette a szülői munkaközösség beszed mindenkitől 50 forintot, ebből közösen vesszük meg az anyagokat, eszközöket, amiket nem kell otthonról hordani, mindig az óra elején kapják meg a szertárból. Így minden osztály ugyanazokat a rajztablát, vízfestékeket, ecseteket, ollókat, ragasztókat használja, tehát elég mindenből negyvenkettőt - meg néhány tartalékot - venni. (Ekkora a legnagyobb létszámú osztály.) A rajzterembe készül két kis keskeny szekrény, amiben számozott polcokon sorakoznak a felszerelések. A gyerekek gyűjtőalbumain is számok vannak, mindenki a saját számának megfelelő polcra veszi el a felszereléseket. A tanár óra végén ellenőrzi a visszapakolást, az elgurult eszközt megkeresteti, az elfogyottat pótolja a tartalék készletekből.

Könnyen kiszámítható, hogy tizenkét felsős osztályt feltételezve, osztályonként negyven fővel (amiből legyen harminc a ténylegesen befizetők száma), az éves bevételünk tizennyolcezer forint lesz, amiből csak ötezer forint megy el a kötelező eszközök beszerzésére. További ötezer jut a nem kötelezőkre, és még mindig marad háromezer forint olyan eszközökre, anyagokra, amikre korábban gondolni sem mertünk.

Egyik "lelkesítő" előadásom alkalmával ennél a pontnál egy igazgatónő közbevágott:

"Drága kolléga! Nálunk a gyerek többségének még ceruzája sincs, nemhogy rajzlapja. Nekünk ez a közös felszerelés, szakterem valami egészen elérhetetlen álom."

A következőket rögtönöztem (utólag kissé átszerkesztett szöveg):

"Amit nem lehet tanítani, azt nem is kell." Felhagynék egyelőre a rajztanítással, és valami másba kezdenék.

Legelőször is persze átvizsgálám a költségvetést, nem bújnak-e meg olyan kis forintocskák, amikből papírt, ceruzát, festéket (vegyszert, labdát, stb., mert akkor nyilván erre sem telik) vásárolhatnék. Ha nincs, jöhetne az önkormányzati költségvetés hasonló vizsgálata - van-e olyan kis falu ahol az igazgató nem képviselő - ha ez is eredménytelen, akkor ki kell menni az utcára, egy tüntetéssel teljesíteni állampolgári kötelességünket, az iskolában pedig szépen félre kell tenni az eszközök híján teljesíthetetlen tantervet. Hogy a többi tantárgy mihez kezd, azzal most itt nem foglalkoznék, jó lenne, ha az alábbiak mind a technika órán történnének, de egyelőre ne tegyünk fel ilyen képtelenséget, maradjunk csak a vizuális kultúra tanításánál.

A rajztanár szerez egy forgótárcsás mosógépet, néhány méter szúnyoghálót, pár méter vékony léceket, egy csomó kis szöveget, és már kezdődhet is a papírmerítő készlet gyártása. Aztán ütött-kopott lavórok, műanyagbordó aljak gyűlnek, vastag ruhákat szabdalnak darabokra, a mosógépben mindenféle gyűjtött papírok foszladoznak, szürkés lapok száradnak a nagyobb lécekből barkácsolt, damilokkal felhúrozott szárító állványon. Működik a papírmerítő üzem. Kisértálnak a falu határába, fűzfaágakat vágnak, leszedik a háncsot, (ha valamelyik szülő meg tudja csinálni a héjaló vasakat azon húzgálják át.) feldarabolják, kötegelik, szárítják. Jövő héten tüzet raknak, üres festékes bádogdobozokba teszik az ágakat, két fedelén lyukat ütnek. Kész az éves rajzszen készlet. Szívószálakból fűvócsövek készülnek, (a családi kasszából megint csak ugrik tíz liter denaturált szesz, meg egy kiló gyanta ára,) műanyag üdítőüvegekben fixatívot kevernek.

Na, rajzolni már lehet, szénrel, merített papírra, újságpapírokra, Vajda Lajos módjára.

Agyagot mindenütt lelhetnek, péppé tapossák, ülepítő gödörbe engedik egy szúnyogháló darabon át, ha megszikkadt kiszedik, mintázni is tudnak.

Festőnövényekből tintákat keverhetnek, vagy - megint csak kiemelve néhány ezer forintot a családi kasszából - földfestékport és dexrint vehetnek. Ecsetek készülhetnek szétvágott kiürült fogkrémes tubusokból, ágakból, meg disznó sörtéből, vagy levágott hajból.

Tehetnénk még itt kitérőket, hogyan lehet fehér diszperziós festékekkel átkenni újságpapírokat, régi könyvek lapjait, a barkácskultúra kínál még néhány izgalmas lehetőséget. A képzőművész beszélhet a testével is, hordozó anyagként szerepelhet a homok, a föld, a hulladékpapír, az első órákhoz nem kell feltétlenül papír és rajzeszköz. Én ugyan személy szerint inkább a papírgyártó - szénégető manufaktúrát működtetném, de ne hagyjuk ki a másik utat sem, a felfelé menekülést, amikor hagyományos eszközök híján egy egészen új program kidolgozását választjuk.

A kép lelkesítő, elszomorító, és persze kissé hamis. Lelkesítő, mert hát valóban varázslatos világ jelenik meg a szemünk előtt, egy művészeti műhely, amely előállítja alapanyagait, majd dolgozni kezd velük. Lehangelő, mert ez azt jelenti, hogy a kis borsodi falvakban a papír - ceruza - vízfesték sem elérhető minden gyerek számára. És persze kissé hamis, mert a fentebb vázolt technológia néhány eleme igencsak hiányzik.

A fűzfaágak levágásához metszőolló, vagy kés kell. Honnan szedjen ennyi metszőollót? Kétszázhoz otthonról a gyerekek, de biztosan meri vállalni kollégánk, hogy éles késekkel felfegyverzett gyerekhadat visz ki a falu határába? Megoldást jelenthet, ha a gyerekek nem otthonról hoznak késeket, hanem a fák tövében osztják ki nekik. Ehhez azonban az kell, hogy legyen a szertárban harmincegynéhány kés. Ha nincs, akkor néhány érettebb nyolcadikkal kell megoldani az ágak levágását, délutáni műszakban, az idill máris kissé redukálva, a tanár munkaideje pedig duplájára bővül. Vagy mégis van más megoldás? Kimenni egy mozgásos játékot játszani, és közben egy-egy csoport gallyat vág, héjal? Egy-egy metszőolló, éles kés, papírmerítő keret, lavór még csak-csak keríthető. Ha viszont mindezt minden gyereknek biztosítani szeretnénk, önerőből nem fog menni.

Nem kötöttük ki az elején, hogy pályakezdő kollégánk rendelkezik húszegynéhány ezer forint „vállalkozói”kezdőtőkével”. nincsenek anyagi igényei, öltözik a turiból, eszik zsíroskenyeret, kapott szolgálati lakást, amit télen csak 19 fokra fűt, és megfelelő a szakmai képzettsége. Tud például papírt meríteni, szentet égetni, jártas a body art, a performance műfajában. És nem kötöttük ki, hogy iskolája, igazgatója bátran vállalja a szembenézést a valóságos helyzettel, nem fél valódi szakmai válaszokat adni.

Ha ezek közül csak egy is hiányzik - márpedig az esetek döntő többségében hiányzik, akkor a másik utat kell választania, a természet helyett a hivatalokhoz, vállalkozókhoz kell fordulnia, pályázgatni, kérvényeket írni, megalázó helyzeteket vállalni, rengeteg szabadidőt áldozni, csak, hogy munkaeszközökhöz juthasson.

Ha egyikre sem képes, tényleg semmi remény, marad a mindennapi helyzetek keserves átvészélése, vagy az eredendő érzékenység letompítása⁴, hogy természetesnek fogadja el a szokásos iskolai történéseket.

Végül: mi van akkor, ha a kolléga vállalna mindent, csak épp az iskola igazgatójából hiányzik a bátorság, sunyizva igyekszik „keresztbe tenni”, vagy épp megkeseredett ellendrukker, esetleg ostoba, tehetetlen bürokrata? Nem tudom. Nincsenek saját élményeim. Először nyilván próbálnék érvelni, aztán dühöngve kérném ki magamnak, hogy beleszóljanak szakmai munkámba." Én kérem mindent tudok, amit a rajztanításhoz tudni kell. Tessék kérdezni! Tessék ellenőrt hívni. Állok elébe! Rajzórán tehát az történik, amit én legjobbnak tartok!"

A rendszer előnyei nyilvánvalóak: kevesebb pénzből, több felszerelés, ráadásul, mivel szakember vásárolja meg, mindenből a legjobb minőségű. Igaz, a gyerekek egy része otthonra is vesz majd vízfestéket, temperát, stb. ez tehát többletköltség, de ezt nem kell hordozza, nem károsodik, év végén tehát a pénzügyi egyenleg mégis csak pozitív. A lelki egyenleg állása pedig egészen nyilvánvalóan az. Nincs stressz, hozok-e mindent, nem dagad a táska, stb. Igaz, a gyerekek negyedrészenek eszközeit a többiek állják („Kötelező társadalmi szolidaritás”), de ennyit megér a hetente ismétlődő kéréselődő játszómázások kivédése.⁵

A rendszer 2020-ban évi 1000 forinttal működik. Hogy milyen eszközháttérrel, arról később írok.

Külső támogatók

Év elején minden gyerek megkapja a szertárnak gyűjthető anyagok, elvégezhető munkák listáját.⁶ A naplókban ekkor még ott a szülők munkahelye, foglalkozása. Egy füzetben listát írok azokról a szülőkről, akik valamiben segíthetnének. Szakmunkások, vezetők, gépírók, könyvelők, stb. Őket céltartan is megkeresem. Később egy szülő vezet néhány évig az egyesületi adminisztrációt. Üzemekben keletkezett hulladékot (nyomdából papírt, nyomdafestéket, építkezésekről üveg, PVC maradékot, stb.⁷) adnak, illetve elkészítenek bizonyos eszközöket. Főleg a Mezőgép TMK műhelyében készülnek mindenféle eszközök.

Más anyagokat távolabbi üzemektől tudunk szerezni - ingyen, vagy jelképes áron. Cserébe linómetszeteket, olajfestményeket adunk az irodák, üzemi óvodák falaira.

A Pannonplasttól linóleumot kapunk. A kiürült filctollakat szétszedjük, megszívattjuk az ICO-tól, illetve a PEVDI-től kapott festékekkel, a vízfesték gombokat pedig forint/darab áron kapjuk csomagban Halmajról. Az eszközkészítésben is számíthatunk „távoli” támogatókra. Kis linónyomónk már van, később édesapám barátaival legyárt egy nagyobb csillagprést, papírvágót. A Béta-Roll nagy festékező hengereket készít számunkra.⁸ Ezekhez a távoli cégekhez először küldök egy nyomatokból, munkánkat ismertető prospektusból (később CD mellékletből) álló „bemutató” csomagot, a kísérő levélben az áll, hogy néhány napon belül

⁴ Amelyet persze már rögtön az elején is megtesz bizonyos mértékben, hisz ha ebben a kis faluban ilyen rossz a helyzet, nem biztos, hogy kollégánknak lesz lelkiereje kimenteni rongyokat, újságpapírokat a gyűjtögetők elől.

⁵ Amíg valaki nem dolgozhat bent felszereléssel, nem tapasztalhatja meg a szakma igazi örömeit és persze nehézségeit. **És azt is jegyezzük meg itt: az ilyesfajta gazdálkodó munka igazgatói engedélyezése már kicsit kapitalista dolognak számított akkoriban, igényelt bizonyos vezetői bátorságot.**

⁶ Lásd hátrébb: Saját műhely. (Pontosabb lenne a rajzterem, élettér, porond, harcmező, stb. kifejezések használata, de túl nagy munkát jelentene az „eseti kontextuális súlyozás”, maradok hát a szakterminológiánál.

⁷ Részletes listát lásd hátrébb.

⁸ A "szponzok" száma az évek során ötven fölé kúszik.

telefonon jelentkezem időpont egyeztetésért. A személyes találkozón nem tűnhetek sem kéréselőknek, sem követelődzőnek. Nem sugallhatom, hogy valami világmegváltáshoz kérek segítséget, de jeleznem kell, hogy nálunk valami különös érték születik. Végül meg kell oldanom az anyagszállítást. (Eleinte szigorúan buszozva-vonatozva - hetven kilós PVC tekercs a Pannonplasttól, hatvan kilós könyvcsomag szétesésre hajló papírdobozban a GYIK műhelyből a két csúcs attrakció - később már autóval.)

A gyerekek, szülők örülnek, ha a metszetek, nagy méretű festmények megjelennek a városi intézmények falain. Bontásból szerzünk ablaküveget, fém pántolószalagokat a fa nagykereskedelem hulladék konténeréből, keretléceket a nyílásszáró gyárból. Meg más léceket mindenféle helyekről. Ezekből számszámra tudjuk üvegezni, keretezni a munkákat.

Van még egy sajátos támogatási forma. A rajzsakkör vezetése itt természetes elvárás. A gyerekek is szeretnék. Belevágunk. Megtanulnak eszközöket használni. Szeretnének hétvégén is együtt csinálni valamit. Játzóházakat vállalunk hát, a gyerekek a csoportvezetők. Vagy pénzt kapunk érte, vagy elhozhatjuk a foglalkozás megmaradt eszközeit, anyagait.

Nyáron „olvasótábort” (inkább csak egy zenei, irodalmi élményekkel is gazdagított képzőművészeti szaktábor) szervezek a Művelődési Központbeli sakkörömnek, a maradék anyagokat, rajztáblákat, ecseteket megint csak elhozzuk az iskolába.

Termelés

Az eszközkészítésbe a gyerekek szívesen bekapcsolódnak. Technika órákon (Esetleg évi egy-két rajzórát is erre áldozunk) gyártják a linóvésőket, gyúrnak be a Zagyvából szedett agyagot, tisztítják a hárs ágakat rajzszenégetéshez, készítik a tárló dobozokat, keretezik a diákat, stb.

A linóvésőket később már, eladásra is gyártjuk, árusításokat rendezünk metszeteinkből, alkalmi képeslapok, oklevelek, sporttrikók nyomását vállaljuk. (Utóbbit már szítával is nyomjuk.) Ezek persze időszakos tevékenységek, amikor épp van munka, elkérek egy-egy osztályt a technika óráról, vagy kihozom a legnagyobb rendbontókat.⁹ **(Ha nagyon precíz akarnék lenni, akkor azt mondanám, hogy viselkedéskorrekciót végzünk egy alternatív vállalkozói epocha bevezetésével.)**

Így végül is az eredetileg tervezett huszonnégyezer forintos bevételeink helyett évi több százezer forint a tényleges készpénz bevételünk.

Az elszámolás eleinte csak egy kockás füzetben történik. Később, az egyesületi időszakban - nyugtát adok a bevételről, számlát kérek a vásárláskor, egy szülő vezeti az egyesületi naplófőkönyvet, ellenjegyzés, ellenőrzés, ahogy illik. Év végén kitesszük a faliújságra a főkönyv fénymásolatát, mindenki láthatja miből mire költöttünk.¹⁰ Gazdálkodásunk tehát részben teljesen törvényes. Apróbb trükköket persze alkalmazunk, ha pályázati pénzeket kell elköltenem, esetleg másról kérek számlát, mint amit vettem. Az utcai bevételeket fekete kasszába könyveljük, ebből számlaképtelen helyeken vásárlunk. Lengyel piacon, magánszemélyektől. (Ma már szinte mindenki tud számlát adni, a bizományi boltokon át pedig bármit tudunk számlára venni, 10 % ráfizetésével.) Ez így törvénytelen. Más vállalkozásaink törvényesek ugyan, de csak végszükségben folyamodunk hozzájuk. Van mondjuk egy tanszergyártó vállalat, akinek érdekében áll támogatni programunkat. Leküld tehát egy szolnoki középiskolának egy szakképzési támogatási összeget, egy szóbeli üzenetben jelzi, hogy ennek felét nekünk szánta. Ezért mi eszközöket vásárlunk, amit a szakközép vesz leltárba, de mi használjuk. (Számítógéprendszerünket fejlesztgetjük belőle.)

⁹ Persze ehhez előbb le kell gyártani annyi szerszámot, hogy mindenkinek jusson, mert ha valaki kimaradna a munkából, elkezdene a rendbontást.

¹⁰ Nem szeretném, ha bárki is afféle „megélhetési civileknek” nézne bennünket, akik valamiféle értékteremtő, vagy csak annak mondott hobbyjukat teszik kisegítő vagy legfőbb megélhetési forrásukká.

Tízegynéhány év alatt felhalmozódott egy több milliós eszközkészlet. Amikor az OPI-ban még XT-kkel, mátrixnyomtatókkal dolgoztak, nekünk már AT-nk volt lézerprinterrel. Amint lehetett szkennert is szereztünk, video kamera, fotolabor, barkácsgépek, és a lista hosszan folytatható. **(Közbevetendő lenne itt: ez csak egy Szolnok méretű városban lehetséges. De ha valaki megnézi mondjuk a Jászalsószentgyörgyi Általános Iskola rajz termét, máris visszavonja közbevetését.)**

2018-ban 3D-s nyomtatót is használnak, az érdeklődők informatika órán megtanulják a programot. Most tervezik a lézerkivágó vásárlását.

Egyre nagyobb munkákat készítettünk, egyre több tartós anyagot használtunk. (Volt olyan év, amikor linóból például kb. 200 m²-t metszettünk el.)

Tanári többlet terhek

Ez a gazdálkodó, fejlesztő munka persze többletterheket jelent. Először is többlet energiák kellene a többlet tudások megszerzésére. Mik a legjobb rajzeszközök, hogyan kell szemet égetni, papírt meríteni, stb. Nincs mit tenni, ki kell tölteni a napi nyolc óra munkaidőt. Vásárolni, termeltetni, szponzorokat gyűjteni. Aztán meg megy az ember az utcán, látja, hogy törött üvegtáblák támasztják a falat az építkezésen. "Jó napot kívánok! Szávai István vagyok, a piros iskola rajztanára. Mi lesz ezekkel az üvegekkel? Nekünk jól jönnének a képek beüvegezéséhez.... Na, akkor mindjárt jövök az „üvegesládával." Kisebb konfliktusokat kell vállalni. A tankönyvterjesztő kollégának például kisebb lesz a bevétele, az elmaradó Tér-Forma-Szín tankönyvvásárlásokból, mivel ezt is csak ajánljuk megvenni, hisz a teremben tartunk egy teljes sorozatot. A technika, testnevelés órákról történő gyermek, osztály kikéretezések komoly diplomáciai érzéket kívánnak.

De a legnehezebb: a felszerelések épségének megőrzése olyan gyerekek között, akiknek minimális tulajdonosi szemléletük sincs, hisz a "mágyóban"¹¹mindent készen kapnak (A gyerekvárosiak többsége hangsúlyozottan hanyagul bánik az iskolaszereivel, ruháival. Az is az "ellenségé". Ami nem az övék, azon valahogy ott kell hagyni a jeleiket, vagy össze kell törjék.), de nincs más választásom, ha nem szeretnék dacos-agresszíven elzárkózó arcokat, vagy derűs mosollyal széttárt karokat látni: - Aztán mivel dolgozzunk, tanár úr?

Van viszont két olyan előnye, ami minden fáradtságot megér.

Mindig van minden, amire szükségünk lehet, nincs otthon hagyott felszerelés. Nagy az anyagok, eszközök motivációs ereje, a gyerekek komolyabban veszik a szaktermet.

Elszakadunk az iskolai adminisztrációtól, pénzgazdálkodási szabályoktól. Nem kell az adminisztrátortól kérincselnem a vásárlásainkhoz.

¹¹ Még most sem tudom miért így nevezték a Gyerekvárost. Talán a Magyar Állami Gyermekotthon mozaikszava?